KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.10.2015 r.
COM(2015) 546 final

2015/0254 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

upoważniająca Łotwę do wprowadzenia szczególnego środka stanowiącego odstępstwo od art. 26 ust. 1 lit. a), art. 168 i 168a dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Zgodnie z art. 395 ust. 1 dyrektywy 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (zwanej dalej „dyrektywą w sprawie VAT") Rada, stanowiąc jednomyślnie na wniosek Komisji, może upoważnić każde państwo członkowskie do wprowadzenia szczególnych środków stanowiących odstępstwo od przepisów wspomnianej dyrektywy w celu upraszczania poboru VAT lub zapobiegania niektórym formom uchylania się od opodatkowania lub unikania opodatkowania.

W piśmie, które wpłynęło do Komisji w dniu 8 kwietnia 2015 r., Łotwa wystąpiła z wnioskiem o upoważnienie do stosowania środka stanowiącego odstępstwo od ogólnych zasad regulujących prawo do odliczenia naliczonego podatku VAT odnoszącego się do niektórych samochodów osobowych. Wraz z wnioskiem o przedłużenie Łotwa przedstawiła sprawozdanie na temat stosowania decyzji wykonawczej Rady 2013/191/UE, który obejmuje przegląd stawki procentowej przewidzianej na ograniczenie prawa do odliczenia. Wniosek i sprawozdanie zostały uzupełnione w dniu 30 lipca 2015 r.

Zgodnie z art. 395 ust. 2 dyrektywy w sprawie VAT, pismami z dnia 21 i 24 sierpnia 2015 r. Komisja poinformowała pozostałe państwa członkowskie o wniosku złożonym przez Łotwę. Pismem z dnia 24 sierpnia 2015 r. Komisja zawiadomiła Łotwę, że posiada wszystkie informacje, które uznaje za niezbędne w celu rozpatrzenia wniosku.

Kontekst ogólny

W art. 168 dyrektywy w sprawie VAT stanowi się, że podatnik jest uprawniony do odliczenia podatku VAT nałożonego na towary lub usługi wykorzystywane na potrzeby opodatkowanych transakcji podatnika. Zgodnie z wymogami art. 26 ust. 1 lit. a) tej dyrektywy użycie towarów stanowiących część majątku przedsiębiorstwa do celów prywatnych uznawane jest za odpłatne świadczenie usług, jeśli VAT od takich towarów podlegał odliczeniu. System ten pozwala na odzyskanie pierwotnie odliczonego podatku VAT w odniesieniu do towarów wykorzystywanych do celów prywatnych.

W przypadku samochodów osobowych system ten jest trudny do stosowania, w szczególności w związku z tym, że trudno jest rozdzielić wykorzystywanie do celów prywatnych i do celów działalności gospodarczej. Jeśli prowadzona jest dokumentacja, stanowi to dodatkowe obciążenie zarówno dla przedsiębiorstwa, jak i dla administracji, związane z jej prowadzeniem i kontrolą, nawet w przypadku, gdy Łotwa skorzystałaby z możliwości przewidzianej w art. 168a dyrektywy w sprawie VAT, aby ograniczyć odliczenia na wydatki związane z samochodami firmowymi do odsetka rzeczywistego wykorzystania do celów działalności gospodarczej podatnika.

W celu uproszczenia poboru podatku VAT i zwalczania uchylania się od opodatkowania Łotwa zwróciła się w 2011 r. o indywidualne odstępstwo umożliwiające jej ograniczenie do 80 % prawa do odliczenia w odniesieniu do niektórych samochodów osobowych. Wniosek o odstępstwo został zatwierdzony przez Radę decyzją 2013/191/UE z dnia 22 kwietnia 2013 r., która wygasa z dniem 31 grudnia 2015 r. Niektóre kategorie pojazdów zostały wyraźnie wyłączone z tego ograniczenia, takie jak samochody zakupione w celu odsprzedaży, wynajmu lub leasingu; samochody wykorzystywane do przewozu pasażerów (takie jak taksówki) lub

towarów, samochody wykorzystywane do nauki jazdy, samochody wykorzystywane do świadczenia usług dozoru lub ratunkowych, samochody wykorzystywane jako demonstracyjne w ramach działalności polegającej na sprzedaży samochodów. Równocześnie przedsiębiorcy zwolnieni są z obowiązku rozliczania się z VAT do celów prywatnych.

Zgodnie z art. 6 lit. b) powyższej decyzji Łotwa przedstawiła sprawozdanie na temat stosowania przedmiotowej decyzji, zawierające przegląd ograniczenia procentowego.

Z informacji dostarczonych przez Łotwę wynika, że wskaźnik ograniczenia w wysokości 80 % nie odpowiada już rzeczywistości i stawka ta powinna zostać obniżona do 50 %. Łotwa popiera nowe ograniczenia procentowe danymi statystycznymi dotyczącymi specjalnego podatku od lekkich pojazdów będących własnością lub znajdujących się w posiadaniu podmiotów handlowych i wykorzystywanych do celów prywatnych i działalności gospodarczej. Według informacji przedstawionych przez Łotwę specjalny podatek opłacono od 79 % wszystkich zdatnych do ruchu drogowego lekkich pojazdów będących własnością lub znajdujących się w posiadaniu osób prawnych. Władze łotewskie także stwierdzają, że odsetek osób prawnych posiadających co najmniej jeden zarejestrowany lekki pojazd, które płaciły specjalny podatek od lekkich pojazdów, wyniósł 87,6 % w 2012 r., 92,5 % w 2013 r. i 86,2 % w 2014 r. Ponadto 99,6 % przedsiębiorstw zarejestrowanych na Łotwie to małe i średnie przedsiębiorstwa. Łotwa jest zdania, że na podstawie tych danych statystycznych, które obejmują większość podatników, można stwierdzić, iż ogółem wykorzystywanie samochodów osobowych do celów prywatnych kształtuje się na poziomie 50 %. Nowe ograniczenie należy zatem ustalić na poziomie 50 %.

W dalszym ciągu obowiązują wszystkie pozostałe warunki odstępstwa. Nowy system będzie miał zatem zastosowanie do wszystkich samochodów osobowych posiadających maksymalnie osiem miejsc siedzących oprócz siedzenia kierowcy i o określonej dopuszczalnej masie, które nie są wykorzystywane wyłącznie do celów działalności gospodarczej. Podobnie samochody osobowe, które są używane do pewnych konkretnych rodzajów działalności, byłyby wyłączone z ograniczenia prawa do odliczenia podatku i podlegałyby zwykłym przepisom: samochody zakupione w celu odsprzedaży, wynajmu lub leasingu; samochody wykorzystywane do przewozu pasażerów (takie jak taksówki) lub towarów, samochody wykorzystywane do nauki jazdy, samochody wykorzystywane do świadczenia usług dozoru lub ratunkowych, samochody wykorzystywane jako demonstracyjne w ramach działalności polegającej na sprzedaży samochodów.

Z uwagi na zmianę wskaźnika procentowego nowe odstępstwo jest bardziej odpowiednie niż przedłużenie obowiązywania istniejącego odstępstwa. Obowiązywanie nowego odstępstwa należy jednak ograniczyć w czasie do dnia 31 grudnia 2018 r., aby można było ocenić, czy warunki, na których opiera się odstępstwo, nadal występują. Do ewentualnego wniosku o przedłużenie należy dołączyć sprawozdanie obejmujące przegląd stosowanego wskaźnika procentowego i przedłożyć je służbom Komisji wraz z wnioskiem do dnia 31 marca 2018 r.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Podobne odstępstwa w odniesieniu do prawa do odliczenia zostały przyznane innym państwom członkowskim, w tym Łotwie na mocy decyzji 2013/191/UE z dnia 22 kwietnia 2013 r.

W art. 176 dyrektywy w sprawie VAT stanowi się, że Rada określa wydatki, które nie dają prawa do odliczenia podatku VAT. Do czasu wejścia w życie odpowiednich przepisów państwa członkowskie są upoważnione do utrzymania wszystkich wyłączeń obowiązujących

w dniu 1 stycznia 1979 r. W związku z tym istnieje pewna liczba przepisów „wstrzymujących”, które ograniczają prawo do odliczenia związanego z samochodami osobowymi.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Nie dotyczy

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Artykuł 395 dyrektywy w sprawie VAT.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Biorąc pod uwagę przepisy dyrektywy w sprawie VAT, na których oparty jest niniejszy wniosek, wchodzi on w zakres wyłącznych kompetencji Unii. Zasada pomocniczości nie ma zatem zastosowania.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności z następujących względów.

Decyzja dotyczy upoważnienia udzielonego państwu członkowskiemu w odpowiedzi na jego własny wniosek i nie stanowi jakiegokolwiek zobowiązania.

Biorąc pod uwagę ograniczony zakres odstępstwa, szczególny środek jest proporcjonalny do zamierzonego celu, tj. zwalczania uchylania się od opodatkowania oraz uproszczenia poboru podatku VAT.

- **Wybór instrumentu**

Zgodnie z art. 395 dyrektywy w sprawie VAT odstępstwo od wspólnych przepisów dotyczących podatku VAT jest możliwe jedynie na podstawie upoważnienia Rady, stanowiącej jednomyślnie na wniosek Komisji. Decyzja Rady jest ponadto najbardziej właściwym instrumentem, ponieważ może być skierowana do poszczególnych państw członkowskich.

3. WYNIKI OCEN EX-POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny ex-post/kontrole sprawności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Niniejszy wniosek opiera się na wniosku złożonym przez Łotwę i dotyczy wyłącznie tego państwa członkowskiego.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie zaistniała potrzeba skorzystania z pomocy ekspertów zewnętrznych.

- **Ocena skutków**

Wniosek dotyczący decyzji ma na celu przede wszystkim uproszczenie poboru VAT w odniesieniu do samochodów osobowych częściowo wykorzystanych do celów innych niż działalność gospodarcza, a zatem jego potencjalne skutki są pozytywne. Równocześnie przeciwdziała on uchylaniu się od opodatkowania wynikającemu z niewłaściwego prowadzenia dokumentacji.

W każdym wypadku skutki te będą jednak ograniczone ze względu na wąski zakres odstępstwa i ograniczony czas jego stosowania.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu na budżet Unii.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Wniosek zawiera klauzulę wygaśnięcia; automatyczny termin dla przedmiotowego odstępstwa upływa w dniu 31 grudnia 2018 r.

2015/0254 (NLE)

Wniosek

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

upoważniająca Łotwę do wprowadzenia szczególnego środka stanowiącego odstępstwo od art. 26 ust. 1 lit. a), art. 168 i 168a dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej[1], w szczególności jej art. 395 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W piśmie, które wpłynęło do Komisji w dniu 8 kwietnia 2015 r., Łotwa wystąpiła z wnioskiem o upoważnienie do dalszego stosowania środka stanowiącego odstępstwo od art. 26 ust. 1 lit. a), art. 168 i 168a dyrektywy 2006/112/WE pod pewnymi warunkami w celu ograniczenia prawa do odliczania podatku VAT w związku z wydatkami na niektóre samochody osobowe, które nie są wykorzystywane wyłącznie do celów działalności gospodarczej. Wniosek uzupełniono w dniu 30 lipca 2015 r.

(2) Zgodnie z art. 395 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2006/112/WE pismami z dnia 21 i 24 sierpnia 2015 r. Komisja poinformowała pozostałe państwa członkowskie o wniosku złożonym przez Łotwę. Pismem z dnia 24 sierpnia 2015 r. Komisja zawiadomiła Łotwę, że posiada wszystkie informacje konieczne do rozpatrzenia wniosku.

(3) Artykuły 168 i 168a dyrektywy 2006/112/WE określają prawo podatnika do odliczenia podatku od wartości dodanej (VAT) naliczonego w związku z dostawą towarów lub świadczeniem usług wykorzystywanych przez podatnika w ramach jego opodatkowanych transakcji. Artykuł 26 ust. 1 lit. a) tej dyrektywy zawiera wymóg rozliczania się z VAT w przypadku użycia składników majątku przedsiębiorstwa do celów niezwiązanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

(4) W decyzji wykonawczej Rady 2013/191/UE[2] upoważniono Łotwę do wprowadzenia środka stanowiącego odstępstwo na mocy art. 395 ust. 1 dyrektywy 2006/112/WE, aby ograniczyć prawo do odliczenia podatku VAT do 80 % zapłaconego w związku z zakupem, leasingiem, wewnątrzwspólnotowym nabyciem i przywozem określonych samochodów osobowych oraz powiązanymi z tym wydatkami, w tym zakupem paliwa, kiedy pojazdy te nie są wykorzystywane wyłącznie do celów działalności gospodarczej. Decyzja wykonawcza Rady 2013/191/UE wygaśnie w dniu 31 grudnia 2015 r.

(5) Wraz z wnioskiem Łotwa przedstawiła sprawozdanie na temat stosowania decyzji wykonawczej Rady 2013/191/UE, które zawiera przegląd wskaźnika procentowego

[1] Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1.
[2] Dz.U. L 113 z 25.4.2013, s. 11.

przewidzianego dla ograniczenia prawa do odliczenia. Z informacji dostarczonych przez Łotwę wynika, że wskaźnik ograniczenia w wysokości 80 % nie odpowiada już rzeczywistości i stawka ta powinna zostać obniżona do 50 %. Informacje te oparte są na danych statystycznych dotyczących specjalnego podatku od lekkich pojazdów będących własnością lub znajdujących się w posiadaniu podmiotów handlowych i wykorzystywanych do celów prywatnych i działalności gospodarczej.

(6) Ograniczenie prawa do odliczenia na mocy tego środka upoważnienia powinno mieć zastosowanie do podatku VAT zapłaconego w związku z zakupem, leasingiem, wewnątrzwspólnotowym nabyciem i przywozem określonych samochodów osobowych oraz powiązanymi z tym wydatkami, w tym zakupem paliwa.

(7) Niniejszy środek powinien mieć zastosowanie wyłącznie do samochodów osobowych o maksymalnej dopuszczalnej masie nieprzekraczającej 3 500 kilogramów i mających nie więcej niż osiem miejsc siedzących oprócz siedzenia kierowcy. Zakres wykorzystywania samochodów osobowych o masie przekraczającej 3 500 kilogramów lub mających więcej niż osiem miejsc siedzących oprócz siedzenia kierowcy do celów niezwiązanych z prowadzeniem działalności gospodarczej jest bardzo ograniczony ze względu na ich charakter lub rodzaj działalności gospodarczej, do której są wykorzystywane. Należy również przedstawić szczegółowy wykaz określonych samochodów osobowych wyłączonych z takiego upoważnienia w oparciu o ich konkretne wykorzystanie.

(8) Należy zatem upoważnić Łotwę do stosowania środka w określonym przedziale czasowym, do dnia 31 grudnia 2018 r.

(9) Gdyby Łotwa wystąpiła z wnioskiem o przedłużenie obowiązywania środka stanowiącego odstępstwo na okres po 2018 r., należy przedłożyć Komisji sprawozdanie wraz z wnioskiem o przedłużenie nie później niż dnia 31 marca 2018 r.

(10) Odstępstwo to miałoby jedynie znikomy wpływ na ogólną kwotę wpływów z podatków pobieranych na końcowym etapie konsumpcji i nie będzie mieć negatywnego wpływu na zasoby własne Unii pochodzące z podatku VAT,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W drodze odstępstwa od art. 168 i 168a dyrektywy 2006/112/WE Łotwa zostaje niniejszym upoważniona do ograniczenia do 50 % prawa do odliczenia podatku od wartości dodanej (VAT) naliczonego w związku z wydatkami dotyczącymi samochodów osobowych, które nie są wykorzystywane wyłącznie do celów działalności gospodarczej.

Artykuł 2

W drodze odstępstwa od art. 26 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2006/112/WE Łotwa nie uznaje wykorzystywania do celów prywatnych samochodu osobowego wchodzącego w skład aktywów podatnika za świadczenie usług za wynagrodzeniem, jeśli samochód ten został objęty ograniczeniem dopuszczonym na mocy art. 1 niniejszej decyzji.

Artykuł 3

Wydatki, o których mowa w art. 1, obejmują zakup, leasing, wewnątrzwspólnotowe nabycie i przywóz takich samochodów, jak również wydatki dotyczące ich konserwacji, naprawy i zakupu paliwa do tych samochodów.

Artykuł 4

Niniejsza decyzja ma zastosowanie wyłącznie do samochodów osobowych o maksymalnej dopuszczalnej masie nieprzekraczającej 3500 kilogramów i mających nie więcej niż osiem miejsc siedzących oprócz siedzenia kierowcy.

Artykuł 5

Art. 1 i 2 nie mają zastosowania do następujących kategorii samochodów osobowych:

a) samochodów zakupionych w celu odsprzedaży, wynajmu lub leasingu;

b) samochodów wykorzystywanych do przewozu pasażerów za opłatą, w tym usług taksówkowych;

c) samochodów wykorzystywanych do świadczenia usług transportu towarów;

d) samochodów wykorzystywanych do świadczenia usług nauki jazdy;

e) samochodów wykorzystywanych do świadczenia usług dozoru;

f) samochodów wykorzystywanych jako pojazdy służb ratunkowych;

g) samochodów wykorzystywanych jako demonstracyjne w ramach działalności polegającej na sprzedaży samochodów.

Artykuł 6

1. Niniejsza decyzja staje się skuteczna z dniem jej notyfikacji.

   Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 stycznia 2016 r. Niniejsza decyzja wygasa z dniem 31 grudnia 2018 r.

2. Ewentualny wniosek o przedłużenie upoważnienia przewidzianego niniejszą decyzją zostanie przedłożony Komisji do dnia 31 marca 2018 r. wraz ze sprawozdaniem zawierającym przegląd wskaźnika procentowego określonego w art. 1.

Artykuł 7

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Łotewskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Rady
Przewodniczący